

BOSNA I HERCEGOVINA
Ministarstvo komunikacija i prometa
Direkcija za civilno zrakoplovstvo

A

C

D

H

B

**PRAVILNIK O DUŽINI TRAJANJA
RADNOG VREMENA I VREMENA
LETENJA**

BHDCA

Datum: 12. mart 2007.g.
Referentni broj: 02-292.4-230-1/07
Jezik: bosanski

Na osnovu članova 16. i 61. Zakona o upravi ("Službeni glasnik BiH", broj 32/02), članova 6. stav (1), 7. stav (2) i 11. stav (3) Zakona o vazduhoplovstvu Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", broj 2/04), generalni direktor Direkcije za civilno vazduhoplovstvo Bosne i Hercegovine donosi

PRAVILNIK

O DUŽINI TRAJANJA RADNOG VREMENA I VREMENA LETENJA

DIO PRVI - OPĆE ODREDBE

Član 1.

(Predmet)

- (1) Ovim Pravilnikom utvrđuje se dužina trajanja radnog vremena, vremena letenja, broja polijetanja i slijetanja u toku radnog vremena i dužina dnevnog odmora člana posade civilnog vazduhoplova (u daljnjem tekstu: član posade).
- (2) Ovim Pravilnikom primjenjuje se Direktiva 2000/79/EC Vijeća Evrope kojom se implementira Evropski sporazum o organizaciji radnog vremena člana posade u civilnom vazduhoplovstvu.

Član 2.

(Primjenljivost)

- (1) Odredbe ovog Pravilnika se primjenjuju na operacije vazduhoplova upisanog u registar vazduhoplova Bosne i Hercegovine ili u slučaju iznajmljivanja vazduhoplova upisanog u strani registar a koji se koristi u svrhu:
 - a) komercijalnog vazdušnog transporta putnika ili robe;
 - b) pružanja usluga iz vazduha;
 - c) obuke u letenju.
- (2) Članovi posade i operator su dužni da se pridržavaju odredaba ovog Pravilnika, u slučaju obavljanja operacija u inostranstvu sa vazduhoplovom upisanim u registar vazduhoplova Bosne i Hercegovine, osim ako bi to kao posljedicu imalo kršenje zakona strane zemlje u kojoj se operacije izvode.

Član 3.

(Cilj)

- (1) Cilj ovog Pravilnika je osiguranje zaštite zdravlja člana posade civilnog vazduhoplova i izbjegavanje mogućnosti premora prilikom vršenja dužnosti u vazduhoplovu do stepena koji ugrožava sigurnost letenja.
- (2) Avio prevoznik, organizacija za pružanje usluga iz vazduha ili organizacija za vršenje obuke u letenju mogu da propišu povoljnije zahtjeve nego što je propisano odredbama ovog Pravilnika.

Član 4.

(Pojmovi)

Pojmovi koji se koriste u ovom Pravilniku imaju sljedeće značenje:

- a) **Komercijalni vazdušni transport;** operacija vazduhoplovom koja uključuje prijevoz putnika, robe ili pošte za nadoknadu ili najam;

-
- b) **Pružanje usluga iz vazduha;** operacija vazduhoplovom u kojoj se vazduhoplov koristi za posebne usluge kao što su: izbacivanje hemikalija iz vazduha, ispitivanje iz vazduha, osmatranje iz vazduha, izgradnja pomoću vazduhoplova, reklamiranje i saopćavanje iz vazduha, proizvođenje vazdušne turbulencije, pružanje usluga u vanrednim prilikama, vuča jedrilica, aeromiting i izbacivanje padobranaca;
- c) **Operator;** fizička osoba, organizacija ili preduzeće angažovano ili nudi da se angažuje u operacijama vazduhoplova;
- d) **Član posade;** osoba na civilnom vazduhoplovu uposlena od operatora i raspoređena na određenu dužnost u vazduhoplovu;
- e) **Član letačke posade;** osoba sa letačkom dozvolom čija je dužnost vezana za upravljanje vazduhoplovom tokom vremena leta;
- f) **Član kabinske posade;** osoba sa dozvolom / potvrdom o osposobljenosti sa određenim ovlaštenjem koja u interesu sigurnosti putnika obavlja dužnosti koje mu odredi operator ili vođa vazduhoplova;
- g) **Dan;** period od 00:00 sati po lokalnom vremenu do 24:00 sati po lokalnom vremenu na matičnom aerodromu;
- h) **Slobodan dan;** vrijeme koje član posade koristi za odmor i relaksaciju. Jedan slobodan dan uključuje dvije noći po lokalnom vremenu. Uzastopni slobodni dani uključuju sljedeću noć za svaki dodatni sljedeći slobodan dan. Vrijeme odmora može biti uključeno u dio slobodnog dana;
- i) **Rad;** neprekidni period u kojem član posade vrši letački ili neletački zadatak, povezanim sa poslovima operatora vazduhoplova;
- j) **Radno vrijeme;** period koji počinje od trenutka kada se član posade po zahtjevu operatora javi na posao i završava kada član posade bude oslobođen svih radnih obaveza;
- k) **Vrijeme letenja;** ukupno vrijeme letenja od trenutka pokretanja vazduhoplova u svrhu polijetanja do trenutka konačnog zaustavljanja vazduhoplova na platformi. (*'blok vrijeme'* ili *'vrijeme od sklanjanja podmetača za točkove do postavljanja podmetača za točkove'*);
- l) **Sektor;** let koji se sastoji od polijetanja, odleta, leta po maršruti ne kraćeg od 15 minuta, prilaza na slijetanje i slijetanja;
- m) **Period vremena letenja;** period koji počinje od trenutka kada član posade otpočne dužnosti prije leta ili više uzastopnih letova, do trenutka kada je član posade oslobođen od svih dužnosti poslije završetka leta ili letova;
- n) **Matični aerodrom;** mjesto na kome operator nije obavezan da obezbijedi odgovarajući smještaj članu posade;
- o) **Kasni završetak radnog vremena;** rad koji se završava u periodu od 01:00 do 01:59 sati po lokalnom vremenu;
- p) **Rani početak radnog vremena;** rad koji počinje u periodu od 05:00 do 06:59 sati po lokalnom vremenu;
- q) **Noćni rad;** rad u periodu od 02:00 do 04:59 sati po lokalnom vremenu;
- r) **Lokalna noć;** period od 8 sati, između 22:00 sata i 08:00 sati po lokalnom vremenu;
- s) **Pozicioniranje;** prevoženje člana posade kao putnika s mjesta na mjesto, kopnenim ili vazdušnim putem, po nalogu operatora;

-
- t) **Vrijeme javljanja na rad;** vrijeme u kojem je član posade dužan da se javi na rad, po zahtjevu operatora;
- u) **Vrijeme dnevnog odmora;** period prije započinjanja radnog vremena na letu, u cilju odmora člana posade prije leta;
- v) **Dvokratno radno vrijeme;** vrijeme letenja koje se sastoji od dva ili više sektora, koji su razdvojeni periodima dnevnog odmora manjim od minimalnog perioda za odmor;
- w) **Vrijeme dežurstva;** vrijeme u kojem član posade mora biti spreman da preuzme dužnost na poziv operatora;
- x) **Odgovarajući smještaj;** namještena spavaća soba, sa minimalnim nivoom buke, prozračena, sa mogućnošću kontrole svjetla i temperature;
- y) **Vrijeme prijevoza;** ukupno vrijeme koje član posade provede između mjesta odmora i mjesta javljanja na rad.

Član 5.

(Godišnji odmor)

- (1) Član posade ima pravo na plaćeni godišnji odmor u trajanju od najmanje četiri radne sedmice, u skladu sa važećim zakonskim propisima.
- (2) Minimalna dužina trajanja godišnjeg odmora ne može biti zamijenjena plaćenim danima, osim u slučaju prekida radnog odnosa.

Član 6.

(Ljekarski pregled i zdravstvena zaštita)

- (1) Član posade ima pravo na plaćeni ljekarski pregled prije stupanja na dužnost, kao i u redovnim vremenskim intervalima u toku obavljanja dužnosti.
- (2) Rezultati ljekarskog pregleda moraju biti tretirani kao povjerljivi.
- (3) Član posade koji ima zdravstvenih problema, nastalih kao posljedica rada u noćnoj smjeni, mora biti premješten, ukoliko je moguće, na letački ili neletački posao u dnevnoj smjeni za koji je osposobljen.
- (4) Član posade mora imati odgovarajuću zdravstvenu zaštitu u skladu sa prirodom njegovog posla.
- (5) Služba zdravstvene zaštite mora biti neprekidno na raspolaganju.

Član 7.

(Rad u smjenama)

- (1) Operator je dužan voditi računa o općim principima podešavanja radnog vremena prilikom planiranja rada u smjenama.
- (2) Informacije o posebnom rasporedu rada u smjenama članova posade se dostavljaju Direkciji za civilno vazduhoplovstvo Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: BH DCA).

Član 8.

(Ograničenje vremena rada i vremena letenja)

Maksimalno godišnje ograničenje vremena rada, uključujući vrijeme dežurstva, je 1 800 sati, a vrijeme letenja 900 sati.

Član 9.

(Slobodni dani)

Član posade mora imati slobodne dane u kojima je oslobođen od vršenja dužnosti i dežurstva, o kojima je unaprijed obaviješten, i to:

- a) najmanje sedam dana u svakom kalendarskom mjesecu, koji može uključivati periode odmora u skladu sa ovim Pravilnikom;
- b) najmanje 96 dana u svakoj kalendarskoj godini, koji može uključivati periode odmora u skladu sa ovim Pravilnikom.

Član 10.

(Obaveze operatora i člana posade vazduhoplova)

(1) Operator vazduhoplova je dužan:

- a) osigurati da propisi kojima se reguliše dužina trajanja vremena rada i vremena letenja budu sastavni dio Operativnog priručnika;
- b) osigurati da se ograničenja dužine trajanja radnog vremena, vremena letenja i vremena odmora sprovedu u skladu s odredbama ovoga Pravilnika;
- c) unaprijed pripremiti i objaviti plan letenja, što omogućava da član posade vazduhoplova bude blagovremeno obaviješten o radnim obavezama i odmoru;
- d) odrediti matični aerodrom za svakog člana posade.

(2) Član posade ne smije započeti let i operator ne smije zahtijevati da leti, ako se iz opravdanih razloga vjeruje da je član posade premoren i da takav premor može ugroziti sigurnost vazduhoplova ili putnika.

(3) Član posade ne smije započeti let protivno propisima o maksimalnom dozvoljenom vremenu rada ili vremenu letenja.

(4) Član posade koji radi nezavisno ili neredovno za jednog operatora, mora voditi ličnu evidenciju o radnom vremenu i vremenu letenja za najmanje 28 prethodnih dana prije otpočinjanja leta.

Član 11.

(Letenje na simulatoru leta)

(1) Letenje na simulatoru leta, bilo kao let za provjeru, ili obuku u ulozi pilota ili instruktora se računa u ukupno radno vrijeme i vrijeme letenja.

(2) Stav (1) ovog člana se ne primjenjuje na člana kabinske posade.

**DIO DRUGI - OGRANIČENJE RADNOG VREMENA I VREMENA LETENJA U
KOMERCIJALNOM VAZDUŠNOM TRANSPORTU**

Član 12.

(Ograničenje vremena letenja)

(1) Maksimalno dozvoljeno vrijeme letenja u satima u toku jednog radnog dana za avion od dva člana letačke posade je:

Lokalno vrijeme polaska	Sektor				
	1-4	5	6	7	8 i više
06:00-06:59	11	10	9.5	9	9
07:00-12:59	12	11	10.5	10	9.5
13:00-17:59	11	10	9.5	9	9
18:00-21:59	10	9	9	9	9
22:00-05:59	9	9	9	9	9

(2) Maksimalno dozvoljeno vrijeme letenja u satima u toku jednog radnog dana za avion od jednog člana letačke posade je:

Lokalno vrijeme polaska	Sektor				
	1-4	5	6	7	8 i više
06:00-06:59	10	9	8.5	8	8
07:00-12:59	11	10	9.5	8.5	8
13:00-17:59	10	9	8.5	8	8
18:00-21:59	9	8	8	8	8
22:00-05:59	8	8	8	8	8

(3) Maksimalno dozvoljeno vrijeme letenja u satima u toku jednog radnog dana za letačku posadu helikoptera je:

Lokalno vrijeme polaska	Jedan član letačke posade		Dva člana letačke posade	
	Period vremena letenja	Vrijeme letenja	Period vremena letenja	Vrijeme letenja
06:00-06:59	9	6	10	7
07:00-07:59	10	7	11	8
08:00-13:59	10	7	12	8

14:00-21:59	9	6	10	7
22:00-05:59	8	5	9	6

(4) Maksimalno dozvoljeno vrijeme letenja u satima za letačku posadu helikoptera u periodu od:

- a) tri uzastopna radna dana iznosi 18 sati;
- b) sedam uzastopnih radnih dana iznosi 30 sati;
- c) tri uzastopna perioda od 28 dana iznosi 240 sati.

Član 13.

(Dodatno ograničenje vremena letenja na helikopteru)

(1) Letačka posada koja leti kratke sektore koji se ponavljaju (panoramsko letenje) sa prosjekom od 10 ili više slijetanja na sat, mora imati pauzu od 30 minuta van helikoptera u okviru neprekidnog perioda od tri sata vremena letenja.

(2) Kada se izvršavaju složeniji poslovi helikopterom (podizanje ili prevoženje spoljašnjeg tereta), operator mora odrediti maksimalni period neprekidnog vremena letenja, koji ne smije preći ograničenje iz stava (1) ovog člana.

Član 14.

(Vrijeme za planiranje leta)

(1) Prije prvog leta u toku dana mora biti obezbijedeno najmanje 45 minuta za poslove planiranja leta.

(2) Vođa vazduhoplova, može, u zavisnosti od složenosti planiranog leta zahtijevati i predvidjeti duže vrijeme za planiranje leta.

Član 15.

(Vrijeme za dužnosti poslije leta)

Najmanje 30 minuta mora biti obezbijedeno za vršenje poslova nakon završetka leta ili onoliko vremena koliko se stvarno provede na tim poslovima ako je to više od 30 minuta.

Član 16.

(Kasni završetak i rani početak radnog vremena)

(1) Član posade vazduhoplova ne može raditi više od tri puta uzastopno unutar perioda od 01:00 do 06:59 sati po lokalnom vremenu, niti više od četiri puta unutar tog vremena u toku od sedam uzastopnih dana.

(2) Član posade može otpočeti rad u ranim jutarnjim satima, u toku pet uzastopnih dana, pod sljedećim uvjetima:

- a) minimalni odmor prije početka rada mora biti 24 sata;
- b) radno vrijeme ne smije biti duže od 9 sati, bez obzira na broj sektora letenja.

(3) Nakon pet uzastopnih radnih dana, član posade mora imati najmanje od 63 sata odmora u kojem mora biti oslobođen od radnih obaveza.

Član 17.

(Mješoviti poslovi)

Ako član posade obavlja poslove u ime operatora (poslovi rukovođenja, poslovi na zemlji, raspoređivanje, čekanje, itd.) prije vremena javljanja na let, vrijeme provedeno na tim poslovima se računa u naredni period vremena letenja.

Član 18.

(Pozicioniranje)

- (1) Vrijeme pozicioniranja u ime operatora se računa kao radno vrijeme.
- (2) Radno vrijeme ili period vremena letenja započinje od trenutka kad se član posade javi na putovanje za pozicioniranje.

Član 19.

(Vrijeme prijevoza)

- (1) Vrijeme prijevoza, osim vremena pozicioniranja, se ne računa kao radno vrijeme.
- (2) Ako se od člana posade traži da se javi na mjesto koje nije matični aerodrom, vrijeme provedeno na putu koje je duže od redovnog putovanja od kuće do matičnog aerodroma, se računa kao vrijeme pozicioniranja.

Član 20.

(Vrijeme dežurstva)

- (1) Vrijeme koje član posade provede na dežurstvu na matičnom aerodromu, u kojem je spreman da odmah započne let se računa kao puno radno vrijeme, u toku dana i kumulativno.
- (2) Ako se dežurstvo obavlja kod kuće ili u odgovarajućem smještaju koji obezbijedi operator, vrijeme dežurstva se računa kao pola radnog vremena.
- (3) Maksimalno vrijeme provedeno na dežurstvu za bilo koju dužnost nesmije biti veća od 12 sati, nakon čega mora uslijediti period odmora od najmanje 12 sati.
- (4) Ukoliko član posade bude pozvan da započne let, ukupno dozvoljeno vrijeme trajanja leta, koje započinje u trenutku kada se član posade javi na let, mora biti skraćeno za pola vremena provedenog na dežurstvu prije javljanja.
- (5) Ako član posade primi poziv na dužnost za vrijeme dežurstva, mora se javiti na dužnost u određenom roku.
- (6) Vrijeme dežurstva prestaje javljanjem člana posade na dužnost.

Član 21.

(Produženje vremena trajanja leta putem udvojene posade)

- (1) Kada se prevozi dodatni član posade sa namjernom da se izvrši zamjena u toku leta radi produženja vremena trajanja leta, dodatni član posade mora imati ista ili viša ovlaštenja od onih koje imaju članovi posade koji će se odmarati.
- (2) Član posade koji se odmara mora imati na raspolaganju udobno sjedište sa pokretnim naslonom, odvojeno i zaklonjeno od pilotske kabine i od putnika ako je moguće.

-
- (3) Ukupno vrijeme odmora kraće od tri sata ne dozvoljava produženje trajanja vremena leta.
- (4) Ako je odmor u toku leta tri sata ili duži, produženje trajanja vremena leta može biti produženo za period koji je jednak polovini ukupnog vremena odmora, pod uvjetom da maksimalno dozvoljeno vrijeme trajanja leta ne smije biti duže od 15 sati za letačku posadu i 16 sati za kabinsko osoblje i ostale članove posade.

Član 22.

(Produženje vremena trajanja leta putem dvokratnog radnog vremena)

- (1) Ako se vrijeme trajanja leta sastoji od dva ili više sektora razdvojenih periodom odmora, vrijeme trajanja leta može biti produženo na sljedeći način:

Uzastopni sati odmora	Maksimalno produženje trajanja vremena leta
Manje od 3 sata	Bez produženja
3 - 10 sati	Polovina uzastopnih sati odmora

- (2) Vrijeme odmora ne uključuje vrijeme obezbijedeno za dužnosti prije i poslije leta.
- (3) Vrijeme od postavljanja do uklanjanja podmetača za točkove (*blok vrijeme*) mora biti najmanje tri i po sata.
- (4) Ako period odmora traje šest sati ili manje, mjesto odmora mora biti tiho i nedostupno za javnost.
- (5) Ako je period odmora duži od šest sati, mora biti obezbijeden odgovarajući smještaj.

Član 23.

(Produženje vremena trajanja leta)

- (1) Vođa vazduhoplova može, po svom vlastitom nahodanju i uz konsultacije sa drugim članovima posade produžiti vrijeme trajanja leta preko dozvoljenog.
- (2) Maksimalno dozvoljeno produženje može biti dva sata, osim u slučajevima opasnosti.
- (3) Slučaj opasnosti podrazumijeva slučaj koji po ocjeni vođe vazduhoplova, predstavlja ozbiljnu prijetnju po zdravlje ili bezbjednost članova posade i putnika ili koji ugrožava živote drugih.
- (4) Period odmora nakon produženja vremena trajanja leta traje koliko i ukupno radno vrijeme, uključujući produženje.

DIO TREĆI - VRIJEME ODMORA

Član 24.

(Najava vremena trajanja leta)

Operator mora blagovremeno obavijestiti članove posade o planiranom vremenu trajanja leta, obezbjeđujući neprekidan dnevni odmor prije leta.

Član 25.

(Operacije izvan matičnog aerodroma)

Ako se članovi posade nalaze izvan matičnog aerodroma, operator mora obezbijediti odgovarajući prostor za odmor.

Član 26.

(Minimalno vrijeme dnevnog odmora)

Vrijeme provedeno između javljanja na dužnost i završetka dužnosti poslije leta određuje dužinu perioda odmora koji slijedi, traje koliko i prethodno ukupno radno vrijeme ili 12 sati, odnosno ono koje je duže.

Član 27.

(Skraćenje vremena dnevnog odmora)

Vođa vazduhoplova može, po vlastitom nahođenju, a uz konsultacije sa ostalim članovima posade, skratiti vrijeme odmora ukoliko je svakom članu posade obezbijeden odgovarajući smještaj za odmor, u trajanju od najmanje 10 sati.

Član 28.

(Slobodni dani)

- (1) Planirano vrijeme odmora koje slijedi nakon radnog vremena može biti uračunato u dio slobodnog dana.
- (2) Član posade:
 - a) ne smije raditi više od sedam uzastopnih radnih dana;
 - b) mora imati dva uzastopna slobodna dana nakon sedam uzastopnih radnih dana;
 - c) mora imati najmanje osam slobodnih dana u toku uzastopnih 28 dana.

Član 29.

(Mjesto za provođenje slobodnih dana)

Kad god je to moguće, i kad god član posade to traži, slobodne dane treba planirati u kućnom okruženju kod matičnog aerodroma.

Član 30.

(Dužnost izvan matičnog aerodroma)

- (1) Ako je član posade na dužnosti izvan matičnog aerodroma, operator može zahtijevati da broj uzastopnih radnih dana bude duži od utvrđenog članom 27. stav (2) ovog Pravilnika.
- (2) Ako je broj radnih dana 14 ili više, broj slobodnih dana mora biti jednak broju radnih dana.
- (3) Za dužnost koja traje duže od sedam uzastopnih radnih dana bez planiranog slobodnog dana, potrebno je prethodno odobrenje BHDCA, kao i prijedlog rasporeda koji pokazuje mogućnost izbjegavanja prolaznog kratkotrajnog i kumulativnog dugotrajnog premora.

Član 31.

(Ograničenje vremena letenja)

Član letачke posade ne smije vršiti dužnost na vazduhoplovu ako na početku leta zbir ukupnog prethodnog vremena letenja u toku perioda:

-
- a) od 28 uzastopnih dana, koji ističe na dan početka leta, premašuje 85 sati;
 - b) od 12 uzastopnih mjeseci, koji ističe na kraju prethodnog mjeseca, premašuje 900 sati.

Član 32.

(Ograničenje radnog vremena)

Maksimalno kumulativno radno vrijeme za letачku posadu ne smije biti duže od:

- a) 55 sati u toku sedam uzastopnih dana;
- b) 90 sati u toku 14 uzastopnih dana;
- c) 180 sati u toku 28 uzastopnih dana.

Član 33.

(Neletačke dužnosti)

- (1) Ako član posade nije planiran na letачku dužnost ili na dežurstvo u toku 28 uzastopnih dana, radni sati provedeni na bilo kojoj drugoj dužnosti se dodaju ukupnom broju kumulativnih sati radnog vremena.
- (2) Kada se pretpostavlja da će se član posade vratiti na dežurstvo ili na letачke dužnosti, stvarni radni sati u toku 28 dana moraju biti evidentirani.
- (3) Operator se mora pridržavati propisa o ograničenjima radnog vremena.

Član 34.

(Izračunavanje kumulativnih sati radnog vremena)

Radni sati se dodaju ukupnom kumulativnom broju sati na sljedeći način:

- a) radno vrijeme i vrijeme letenja kao i poslovi poslije leta, vrijeme dežurstva na aerodromu, vrijeme pozicioniranja računa se u cijelosti;
- b) dežurstvo kod kuće ili u odgovarajućem smještaju koji obezbijedi operator računa se kao pola vremena provedenog na radu.

Član 35.

(Ograničenja za ostale članove posade)

- (1) Period vremena letenja za ostale članove posade može biti jedan sat duži nego što je propisano za članove letачke posade.
- (2) Minimalno vrijeme dnevnog odmora može biti jedan sat kraće nego što je dozvoljeno za članove letачke posade, uz minimum od 10 sati u odgovarajućem smještaju.
- (3) Maksimalan broj radnih sati ne smije premašiti:
 - a) 60 sati u toku sedam uzastopnih dana;
 - b) 100 sati u toku 14 uzastopnih dana;
 - c) 190 sati u toku 28 uzastopnih dana.

DIO ČETVRTI - OGRANIČENJE RADNOG VREMENA I VREMENA LETENJA PRI VRŠENJU USLUGA IZ VAZDUHA

Član 36.

(Ograničenje perioda vremena letenja)

- (1) Period vremena letenja ne smije biti duže od deset sati za vazduhoplov sa jednim članom posade u toku jednog lokalnog dana.
- (2) U svrhu pozicioniranja vazduhoplova, period vremena letenja može biti dva sata duži za avione i jedan sat za helikoptere nego što je utvrđeno stavom (1) ovog člana.

Član 37.

(Ograničenje vremena letenja)

- (1) Vrijeme letenja ne smije biti duže od sedam sati za avion i šest sati za helikopter sa jednim članom posade u toku jednog lokalnog dana.
- (2) U svrhu pozicioniranja vazduhoplova, vrijeme letenja može biti dva sata duže za avion i jedan sat za helikopter, nego što je utvrđeno stavom (1) ovog člana.
- (3) Vrijeme koje pilot smije da provede neprekidno za komandama vazduhoplova bez perioda odmora je tri sata.
- (4) Tokom perioda vremena letenja pilot mora imati odmor i to:

Period vremena letenja	Dužina trajanja odmora
Do 3 sata	Najmanje 30 minuta
Do 6 sati	Najmanje 60 minuta
Od 6 do 8 sati	Najmanje 90 minuta
Preko 8 sati	Najmanje 120 minuta

Član 38.

(Usluge u poljoprivredi i šumarstvu)

- (1) Vrijeme letenja člana posade, koji obavlja usluge u poljoprivredi i šumarstvu, tokom lokalnog dana ne može biti duže od šest sati, a radno vrijeme ne može biti duže od 12 sati.
- (2) Član posade može tokom jednokratnog radnog vremena obaviti najviše 45 polijetanja, odnosno 60 polijetanja tokom dvokratnog radnog vremena.
- (3) Dnevni odmor člana posade mora trajati neprekidno najmanje 12 sati.
- (4) Ukupno vrijeme letenja tokom sedam uzastopnih dana ne može biti duže od 28 sati, s tim da tokom 30 uzastopnih dana iznosi najviše 85 sati, odnosno 900 sati tokom 12 uzastopnih mjeseci.
- (5) Radno vrijeme ne može biti duže od 1800 sati tokom 12 uzastopnih mjeseci.

Član 39.

(Traženje i spašavanje)

-
- (1) Vrijeme letenja člana posade, koji obavlja usluge za potrebe traženja i spašavanja, tokom lokalnog dana ne može biti duže od šest sati, a radno vrijeme ne može biti duže od 12 sati.
 - (2) Dnevni odmor člana posade mora trajati neprekidno najmanje 12 sati.
 - (3) Ukupno vrijeme letenja tokom sedam uzastopnih dana ne može biti duže od 28 sati, s time da tokom 30 uzastopnih dana iznosi najviše 85 sati, odnosno 900 sati tokom 12 uzastopnih mjeseci.
 - (4) Radno vrijeme ne može biti duže od 1800 sati tokom 12 uzastopnih mjeseci.

DIO PETI - OGRANIČENJE RADNOG VREMENA I VREMENA LETENJA ZA VRIJEME PROVOĐENJA LETAČKE OBUKE

Član 40.

(Ograničenje radnog vremena i vremena letenja)

- (1) Ukupno vrijeme letenja instruktora letenja prilikom provođenja letačke obuke tokom lokalnog dana ne može biti duže od osam sati, a radno vrijeme ne može biti duže od 12 sati.
- (2) Instruktor letenja tokom radnog vremena prilikom provođenja letačke obuke ne može obaviti više od 40 polijetanja, a prilikom osposobljavanja saobraćajnih pilota više od 15 polijetanja.
- (3) Dnevni odmor mora trajati najmanje 12 sati.
- (4) Ukupno vrijeme letenja ne može biti duže od 85 sati tokom 30 uzastopnih dana, odnosno 900 sati tokom 12 uzastopnih mjeseci.
- (5) Radno vrijeme ne može biti duže od 1800 sati tokom 12 uzastopnih mjeseci.

DIO ŠESTI - EVIDENCIJA I IZVJEŠTAJI O VREMENU LETENJA

Član 41.

(Evidencija o vremenu letenja)

- (1) Operator mora voditi potpunu i detaljnu evidenciju o radnom vremenu, vremenu letenja, dnevnom odmoru i slobodnim danima za svakog člana posade.
- (2) Evidencija se čuva na period od 15 mjeseci nakon zadnjeg unošenja relevantnih podataka.
- (3) Evidencija o svakom članu posade uključuje:
 - a) početak, kraj i dužinu trajanja ukupnog radnog vremena;
 - b) ukupno vrijeme letenja;
 - c) dužnost koja se vršila tokom tog perioda;
 - d) trajanje perioda odmora prije otpočinjanja perioda vremena letenja;
 - e) period dežurstva;
 - f) broj slobodnih dana, uz naznačenje datuma korištenja;
 - g) ukupno radno vrijeme za sedam uzastopnih radnih dana.
- (4) Evidencija o svakom članu letačke posade uključuje:
 - a) dnevno vrijeme letenja;

-
- b) vrijeme letenja za sedam uzastopnih radnih dana;
 - c) ukupno vrijeme letenja za uzastopnih 28 dana;
 - d) godišnje ukupno vrijeme letenja.

(5) Operator mora sačuvati sve izvještaje vođe vazduhoplova o produženju perioda vremena letenja, produženja vremena letenja i skraćanju vremena odmora u periodu od šest mjeseci nakon svakog takvog slučaja.

Član 42.

(Izvještavanje BH DCA)

- (1) Operator podnosi izvještaj BHDCA u roku od 14 dana ako je dozvoljeno vrijeme letenja produženo više od dva sata, ili je vrijeme odmora skraćeno na osnovu Odluke vođe vazduhoplova.
- (2) Uz izvještaj iz stava (1) ovog člana, vođa vazduhoplova je dužan podnijeti obrazloženje za donošenje takve odluke.

DIO SEDMI - ZAVRŠNE ODREDBE

Član 43.

(Prestanak važenja)

Stupanjem na snagu ovog Pravilnika prestaje da važi Pravilnik o trajanju radnog vremena i vremena letenja, broju polijetanja i slijetanja u toku radnog vremena i dužini dnevnog odmora članova i posade vazduhoplova ("Službeni list SFRJ", broj 65/80).

Član 44.

(Stupanje na snagu)

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH".

Broj 02-292.4-230-1/07
12. marta 2007. godine
Sarajevo

Generalni direktor
Đorđe Ratkovića, s. r.